

Vereniging van
Financieringsondernemingen in
Nederland

**VFN Gedragscode en
Leennormenmethodiek per 1 april 2021**

Reikwijdte en definities

1. Reikwijdte

De VFN Gedragscode is van toepassing op alle krediet aan consumenten anders dan een krediet aan een consument voor de verwerving, verbouwing of herfinanciering van een voor eigen bewoning bestemd in één van de Europese landen gelegen registergoed, tot zekerheid voor de terugbetaling waarvan een hypotheek op dat registergoed is of wordt gevestigd.

Indien tot zekerheid voor de terugbetaling van een krediet dat valt onder de reikwijdte van deze code een hypotheek op een registergoed wordt gevestigd, is deze code van toepassing.

Indien een krediet aan een consument bestemd is voor de verwerving van een voor eigen bewoning bestemd in één van de Europese landen gelegen registergoed, tot zekerheid voor de terugbetaling waarvan niet een hypotheek op dat registergoed is of wordt gevestigd, is de Gedragscode Hypothecaire Financieringen van toepassing. De financiële dienstverlener informeert bij de consument of het krediet bestemd is voor de verwerving van onroerend goed zoals hiervoor beschreven.

2. Definities

Op deze code zijn, tenzij anders bepaald, de definities als opgenomen in artikel 1:1 van de Wet op het Financieel Toezicht overeenkomstig van toepassing.

Adviseren van de consument en zorgdragen voor een adequate aansluiting tussen bestedingsdoel en kredietproduct

3a. Het adviseren van de consument

De financiële dienstverlener dient bij het adviseren van de consument:

1. ten aanzien van de kredietvorm, voor zover redelijkerwijs mogelijk, rekening te houden met de doelstellingen van de consument;
2. over verbonden financiële producten te handelen in het belang van de consument. Indien de mee te financieren kosten, van welke aard dan ook, van het verbonden financiële product meer bedragen dan 15% van de kredietlimiet of krediet som dient het belang van de consument bij het verbonden financiële product expliciet in het advies te worden toegelicht. In dat geval zal ook de aanbieder over het verbonden financiële product worden geïnformeerd. De financiering van een verbonden financieel product moet passen binnen de maximale kredietruimte. Daar waar kosten voor de advisering van aan het consumptief krediet gerelateerde verzekeringen door de bemiddelaar in rekening worden gebracht aan de klant en

meegefinancierd worden in het te verstrekken krediet, zal de aanbieder deze kosten niet rechtstreeks uitbetalen aan de bemiddelaar.

3. rekening te houden met algemeen voorzienbare ontwikkelingen in de omstandigheden van consumenten ten einde overkreditering op termijn te voorkomen.
4. zijn overwegingen over de onder 1 t/m 3 genoemde onderwerpen in het advies op te nemen.
5. Voor zover de advisering plaatsvindt via een verbonden bemiddelaar ligt de eindverantwoordelijkheid voor de naleving van dit artikel bij de aanbieder.

3b. Het zorgdragen voor een adequate aansluiting tussen bestedingsdoel en kredietproduct

De aanbieder en/of de bemiddelaar draagt er zorg voor dat sprake is van een adequate aansluiting tussen het bestedingsdoel van de consument en de eigenschappen, zowel qua type als qua looptijd, van het aangeboden en/of geadviseerde kredietproduct.

Acceptatie / behandeling kredietaanvragen

4. De basisnorm

Vervallen.

5. De leennorm

Vervallen.

In plaats van artikel 4 en 5 van de VFN Gedragscode per 1 januari 2020, gaat de kredietverstrekker bij het aanbieden van krediet minimaal uit van de in bijlage 1 opgenomen leennormenmethodiek. Het staat kredietverstrekkers vrij om striktere en/of aanvullende leennormen te hanteren.

6. Behandeling van kredietaanvragen

- a. Voor de beoordeling van de aflossingscapaciteit van de consument gaat de aanbieder uit van een maandelijkse last voor de consument van ten minste 2% van het totale kredietbedrag bij een Doorlopend Krediet of bij Roodstanden op betaalrekeningen.

Bij Aflopend Krediet kan de kredietverstrekker uitgaan van een maandelijkse last van 2% van de kredietsom.

Bij een nieuw af te sluiten Aflopend Krediet kan de kredietverstrekker, ten einde de aflossingscapaciteit van de consument vast te stellen, ook gebruik maken van de daadwerkelijke maandelijkse lasten van het Aflopend Krediet. Hierbij geldt wel een beperking: indien ofwel de bepaling van de maandlast op basis van een Aflopend Krediet met een looptijd van 96 maanden; of de bepaling van 2% van de slottermijn; leidt tot een hoger bedrag dan de daadwerkelijke maandlast van het Aflopende Krediet, wordt het hoogste bedrag van deze bepalingen toegepast.

Voor Aflopend Krediet dat niet in de vorm van Huurkoop of Koop op afbetaling wordt verstrekt geldt aanvullend dat:

- in die situaties waarbij met het nieuw af te sluiten Aflopende Krediet de totale uitstaande consumptieve schuld van de consument niet of slechts beperkt toeneemt, de lasten van het nieuw af te sluiten krediet bepaald worden op basis van minimaal 2% van de kredietsom.
- Deze situaties zullen zich met name voordoen als het nieuw af te sluiten Aflopende Krediet hoofdzakelijk wordt aangegaan om openstaande Doorlopende Kredieten in te lossen en niet om aanvullend krediet te verstrekken aan de consument.

Indien en voor zover een bestaand krediet bestemd is voor de verwerving of verbouwing van een voor eigen bewoning bestemd registergoed en tot zekerheid voor de terugbetaling daarvan hypotheek op dat registergoed is gevestigd, zal de aanbieder bij het bepalen van de aan die financiering verbonden netto-lasten bij:

- een bruto-inkomen van de (gezamenlijke) consument(en) van anderhalf maal modaal of hoger uitgaan van de bruto lasten per maand, verminderd met 15%;
- een bruto-inkomen van de (gezamenlijke) consument(en) van minder dan anderhalf maal modaal uitgaan van de bruto lasten per maand, verminderd met 10%.

Als de forfaitaire aftrek leidt tot een vastgestelde maandlast van minder dan €350, wordt een maandlast van €350 gehanteerd in het kader van de kredietbeoordeling.

Als de bruto hypotheeklast minder bedraagt dan €350 wordt geen forfaitaire aftrek gehanteerd (dan is de te hanteren maandlast in het kader van de kredietbeoordeling de bruto maandlast van de hypotheek).

Onder anderhalf maal modaal inkomen wordt verstaan het anderhalf modaal bruto jaar inkomen zoals dat jaarlijks in de leennormen (op basis van Nibud cijfers) door de VFN / NVB is vastgesteld voor het jaar waarin de consument het krediet aanvraagt.

De aanbieder mag in plaats van het in hiervoor gestelde bij het bepalen van de aan een woningfinanciering verbonden lasten ook uitgaan van de netto lasten per maand van de woningfinanciering op basis van een annuïtair aflossingsschema van het bedrag van de (resterende) woningfinanciering berekend over een periode van 30 jaren, op basis van de Gedragscode Hypothecaire Financieringen.

De kredietaanbieder mag in het kader van de kredietwaardigheidstoetsing ook uitgaan van de werkelijke netto maandlasten van de hypotheek voor de consument. Als hiervoor wordt gekozen dient op adequate wijze rekening te worden gehouden met (mogelijk) stijgende netto hypotheeklasten gedurende de looptijd van het krediet.

b. De aanbieder verstrekt geen krediet indien:

- de conform artikel 6a bepaalde verplichtingen uit hoofde van het te verstrekken krediet en lopende kredieten ertoe leiden dat de consument van zijn inkomsten, na aftrek van vaste lasten, minder overhoudt dan de voor de consument geldende leennorm.
- de consument onderwerp is van een minnelijke of wettelijke schuldregeling, tenzij het krediet als saneringskrediet onderdeel is van een dergelijke regeling en de

schuldenregelaar dan wel de bewindvoerder toestemming heeft gegeven tot het aangaan van een kredietovereenkomst.

- c. In de situatie dat sprake is van een WOZ Krediet (een krediet waarbij als zekerheid een zogenaamde positief / negatief verklaring wordt afgegeven door de aanvrager) dat gezamenlijk met het lopende Hypothecaire Krediet niet meer bedraagt dan 100% van de WOZ waarde van de woning, kan een krediet worden verstrekt waarbij de consument uitsluitend rente verschuldigd is. In alle andere situaties is vanaf 01-04-2012 vereist dat, in de contractueel overeengekomen maandelijkse termijnen bij het aangaan van de kredietovereenkomst, tevens een aflossingscomponent is opgenomen.

De kredietaanbieder stelt alle consumenten die een krediet hebben afgesloten waarop uitsluitend rente wordt betaald minimaal eens per jaar op de hoogte van het feit dat er geen aflossing plaatsvindt op de uitstaande schuld. Tevens stelt de kredietaanbieder de consument minimaal eens per jaar op de hoogte van het feit dat de uitstaande schuld op termijn wel zal moeten worden afbetaald, hetgeen zal leiden tot een toekomstige verzwaring van de maandelijkse verplichtingen van de consument.

De jaarlijkse informatieplicht ten aanzien van krediet waarop niet wordt afgelost, is niet van toepassing op WOZ kredieten.

- d. In die situaties dat slechts sprake is van oversluiting van een lopend consumptief krediet naar een andere aanbieder, waarbij deze oversluiting aantoonbaar in het belang is van de consument, kan de kredietaanbieder er, hoewel niet wordt voldaan aan de VFN leennormen, voor kiezen om een krediet aan te bieden aan de consument.

Om invulling te geven aan het belang van de consument zal in ieder geval sprake moeten zijn van een lager rentepercentage voor de consument na oversluiting. Daarnaast is bij de vaststelling van het dienen van het klantbelang in ieder geval relevant in welke mate de oversluiting leidt tot verhoging van de krediet som, verlaging van de aflossingscomponent of verzwaaarde verzekeringsdekking in combinatie met adviesgerelateerde kosten.

- e. Bij de behandeling van aanvragen voor consumptieve kredieten wordt vanaf 58 jarige leeftijd van de consument de inkomenssituatie bij pensionering meegewogen in de kredietbeoordeling als het krediet (mogelijk) een einddatum kent die voorbij de pensioengerechtigde leeftijd van de consument ligt. Aanvullend wordt de inkomenssituatie bij pensionering altijd meegewogen in de kredietbeoordeling als het krediet zeker een einddatum kent die voorbij de pensioengerechtigde leeftijd van de consument ligt.

Algemene vereisten voor dienstverlening bij consumptief krediet

7. Naleving VFN Gedragscode en overleg bij financiële moeilijkheden consument

VFN leden zijn bij kredietverstrekking verplicht om de VFN gedragscode na te leven. Structurele niet-naleving van de gedragscode leidt tot beëindiging van het lidmaatschap door ontzetting uit de Vereniging.

De aanbieder toont begrip voor de consument die na kredietverlening in financiële moeilijkheden geraakt en die zelf aantoonbaar probeert zijn financiële situatie te verbeteren. In dat geval probeert de aanbieder met de consument tot een oplossing van diens financiële problemen in relatie tot de kredietverlening te komen.

8. Taalniveau

De VFN leden streven in alle uitingen die zijn gericht op de consument een taalniveau na dat niet complexer is dan het taalniveau B1. De VFN leden zullen hierbij in ieder geval niet communiceren op een taalniveau dat complexer is dan taalniveau B2. Voor zover wet- en regelgeving leidt tot eisen aan uitingen die tot een zwaardere complexiteit leiden, streven de VFN leden naar optimale duidelijkheid voor de consument.

9. Beëindiging huwelijk en/of samenlevingsverband

In de situatie van de beëindiging van een huwelijk, en/of de beëindiging van een ander samenlevingsverband van meerdere kredietnemers, dient het uitgangspunt van de aanbieder te zijn dat kredietnemers ook ten aanzien van het eerder gezamenlijk afgesloten krediet een zelfstandige financiële toekomst hebben.

Algemene aanvullende vereisten voor dienstverlening bij doorlopend krediet

10. Rentebeleid bij doorlopend krediet

Het rentebeleid rond doorlopende kredietverlening van aanbieders dient te zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat vergelijkbare klantsituaties op dezelfde wijze worden behandeld.

Als de aanbieder heeft vastgesteld dat de consument Locked Up is (zie artikel 12 en de bijbehorende toelichting), wordt de grootst mogelijke terughoudendheid betracht bij het doorvoeren van renteverhogingen voor de betreffende consument. Voor zover de aanbieder toch renteverhogingen doorvoert voor de betreffende consument worden deze uitsluitend toegepast in lijn met de ontwikkeling van de fundingkosten.

11. Maximale looptijd doorlopende kredieten na 1 mei 2019

Bij doorlopende kredieten die worden afgesloten na 1 mei 2019 wordt door de kredietovereenkomst en aanvullende voorwaarden gewaarborgd dat het doorlopende krediet een looptijd heeft die niet langer is dan 180 maanden.

De aanbieder kan hieraan bijvoorbeeld invulling geven door de kredietlimiet vanaf het aangaan van de overeenkomst in gelijkmatige stappen te verlagen naar 0 in een periode van maximaal 180 maanden, of door het krediet na een bepaalde periode te blokkeren voor opnames. De aanbieder kan verschillende varianten aanbieden aan consumenten.

Beheer in relatie tot Lock Up bij doorlopende kredietverlening

12. Actualisatie bij doorlopende kredietverlening: bepalingen voor lopende portefeuille van doorlopende kredieten per 1 mei 2019

De aanbieder dient doorlopende kredieten met actuele opnamemogelijkheid te actualiseren als het krediet al langer loopt dan 36 maanden, en in de afgelopen 36 maanden geen actualisatie heeft plaatsgevonden, in de volgende situatie:

De uitnutting (onder uitnutting wordt verstaan het huidige uitstaande saldo als percentage van de oorspronkelijke kredietlimiet) is hoger dan de uitnutting die is opgenomen in onderstaande tabel:

Aantal maanden geleden afgesloten, of aantal maanden sinds laatste actualisatie	Uitnuttingspercentage
36-48	70%
49-60	61%
61-72	50%
73-84	39%
85-96	27%
97-108	14%
109-120	0%

Aanvullend worden doorlopende kredieten met een uitstaand saldo vanaf €10k minimaal eens per 60 maanden geactualiseerd.

Als het huidige uitstaande saldo, het huidige rentepercentage en de huidige maandelijkse termijn leiden tot een resterende theoretische looptijd van meer dan 180 maanden is eveneens sprake van verplichte minimaal 3-jaarlijkse actualisatie.

Als een aanbieder op de hoogte is van het ontstaan van een achterstand op een elders lopend CKI-geregistreerd krediet, waarbij het kredietbedrag ten minste €1.000 bedraagt, is sprake van verplichte actualisatie. Ook als de aanbieder signaleert dat op meerdere elders lopende CKI-geregistreerde kredieten achterstanden ontstaan is sprake van verplichte actualisatie.

Aanvullend op deze situaties dient de aanbieder te beschikken over een integraal actualisatie-beleid waarin o.a. aandacht dient te worden besteed aan het opnamegedrag van de consument, de leeftijd van de consument (mede in relatie tot de leeftijdsgebonden afbouw van de limiet), life events zoals echtscheiding en werkeloosheid, en de behandeling van signalen die wijzen op veranderingen in de persoonlijke situatie van de consument. Het integrale actualisatie-beleid dient hiermee nadrukkelijk een doorlopend proces te vormen, waarbij de aanbieder actie onderneemt zodra sprake is van een risico gestuurd signaal.

Het beleid van de aanbieder dient zich erop te richten dat doorlopende kredieten volledig zijn ingelost voor de maximum overeengekomen leeftijd en/of looptijd. De aanbieder dient aanvullend te beschikken over een beleid dat er op is gericht om te voorkomen dat de consument die wordt geconfronteerd met een leeftijdsgebonden afbouw van de schuldenlast in een financieel problematische situatie terecht komt door een toename van maandelijkse verplichtingen.

Onder actualisatie wordt het volgende verstaan:

Bij de aanbieder rust de primaire verantwoordelijkheid (al dan niet in samenwerking met het intermediair) om in contact met de consument vast te stellen of nog sprake is van kredietverlening die aansluit bij de huidige financiële situatie en de huidige bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing. Hiertoe wordt een actualisatie uitgevoerd. Op initiatief van de aanbieder wordt dan voor de consument inzichtelijk gemaakt welke kredietomvang, gegeven de huidige financiële situatie van de consument en de huidige bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing, passend is. De aanbieder voert hiertoe een inkomsten/lasten toets uit waarin minimaal gebruik wordt gemaakt van: de huidige gezinssituatie, het huidige netto-inkomen en de huidige bruto/netto woonlasten. Ook wordt middels een BKR toets vastgesteld welke consumptieve kredieten op dat moment uitstaan bij de consument.

Als de consument (na een reminder) geen invulling geeft aan het aanleveren van de betreffende informatie wordt het doorlopende krediet geblokkeerd voor opnames. Het krediet wordt vervolgens pas weer gedeblokkeerd als op basis van later alsnog door de consument aangeleverde informatie is vastgesteld dat de uitstaande doorlopende kredietlimiet aan de consument verstrekt kan worden op basis van de huidige financiële situatie en de huidige bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing.

Op basis van de inkomsten / lasten toets wordt vastgesteld of de consument op basis van de huidige financiële situatie en de huidige bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing nog in aanmerking zou komen voor de uitstaande kredietlimiet en/of het uitstaande saldo. De door de consument verstrekte gegevens dienen te worden geverifieerd vanaf een

kredietlimiet van €1.000. Deze verificatie dient te worden gebaseerd op bescheiden en/of informatie die op een voldoende objectieve wijze de door de consument kenbaar gemaakte financiële situatie bevestigen.

13. Bepalingen rond opnameblokkade bij vastgestelde Lock Up status en externe CKI geregistreerde achterstanden

Als wordt vastgesteld dat de kredietlimiet en/of het uitstaande saldo niet meer zou kunnen worden verstrekt op basis van de huidige financiële situatie en de huidige bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing, is de consument Locked Up, en wordt het krediet geblokkeerd voor opname.

De kredietaanbieder en/of de intermediair stelt dan samen met de consument vast op welke wijze wordt gerealiseerd dat het kredietgebruik van de consument weer aansluit bij zijn actuele financiële situatie en de actuele bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing. De maatregelen die worden getroffen dienen er voor te zorgen dat de consument binnen een redelijke en realistische termijn uit zijn Lock Up situatie komt. Bij het vaststellen van een redelijke en realistische termijn is o.a. relevant in welke mate de consument beschikt over aflossingscapaciteit.

Als voorzienbaar is dat het doorlopende krediet nog niet volledig is ingelost bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van de consument, dient vanaf 58-jarige leeftijd van de consument in het kader van actualisatie expliciet geïnformeerd te worden naar de situatie bij pensionering. De situatie bij pensionering wordt dan betrokken bij het creëren van een oplossing voor de Lock Up situatie van de consument.

Nadat actualisatie heeft plaatsgevonden, wordt vervolgens minimaal eens per 36 maanden vastgesteld of nogmaals geactualiseerd dient te worden. Het uitnuttingspercentage dat leidt tot verplichte actualisatie bedraagt dan 70. De overige indicatoren voor actualisatie zoals opgenomen in de VFN Gedragscode en het integrale actualisatie-beleid van de aanbieder blijven eveneens onverkort van toepassing.

Als CKI geregistreerde achterstanden worden geconstateerd op andere kredieten van de consument (waarbij het betreffende kredietbedrag groter is dan €1.000), dient het krediet door de aanbieder geblokkeerd te worden voor opnames. Ook als sprake is van het ontstaan van achterstanden op meerdere elders lopende kredieten dient het krediet door de aanbieder geblokkeerd te worden voor opnames.

Als wordt vastgesteld dat het huidige doorlopende krediet kan worden verstrekt op basis van de huidige financiële situatie van de consument en de huidige bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing is geen sprake van een verplichte blokkade.

14. Actualisatieverplichtingen en blokkade verplichtingen voor doorlopend kredietovereenkomsten die worden aangegaan vanaf 1 mei 2019

Voor doorlopend krediet overeenkomsten die worden aangegaan na 1 mei 2019 geldt dat na 36 maanden wordt getoetst of het uitnuttingspercentage boven de 70 ligt. Dan is sprake van verplichte actualisatie. Daarnaast zijn het integrale actualisatie- en blokkade beleid zoals vastgesteld voor

doorlopende kredieten in de portefeuille van de aanbieder per 1 mei 2019 eveneens onverkort van toepassing.

Relatie aanbieder en bemiddelaar

15. Relatie aanbieder - bemiddelaar

- a. De aanbieder zal schriftelijk met een bemiddelaar, die voor hem bemiddelt op het gebied van consumptief krediet, overeenkomen dat hij de Code dient na te leven.
- b. De aanbieder zal een bemiddelaar, die de Code niet naleeft schriftelijk verzoeken de Code na te leven.
- c. De aanbieder zal een bemiddelaar uitsluiten van bemiddeling, indien deze bemiddelaar stelselmatig in gebreke blijft de bepalingen uit de Code na te leven. Dit laat onverlet de meldplicht op grond van art 4:97 Wft.

16. Samenwerking aanbieder en bemiddelaar bij doorlopende kredietverlening

In het kader van de detectie en behandeling van Lock Up klanten zijn afspraken gemaakt over aspecten die een verplichte actualisatie triggeren van de financiële situatie van de consument.

Onder actualisatie wordt in dit kader verstaan de vaststelling of nog sprake is van kredietverlening die aansluit bij de huidige financiële situatie en de huidige bepalingen uit de VFN Gedragscode die toezien op kredietwaardigheidstoetsing.

Het resultaat van de actualisatie is de beantwoording van de vraag of het uitstaande kredietbedrag bij een aanbieder op basis van de huidige financiële situatie, het huidige uitstaande consumptieve krediet en de huidige leennormen nog verstrekt zou kunnen worden.

Voor zover sprake is van intermediaire dienstverlening spannen aanbieder en bemiddelaar zich in om afspraken te maken over de invulling van de actualisatie-verplichtingen en de wijze waarop oplossingen worden gerealiseerd voor consumenten die Locked Up zijn.

Als tussen aanbieder en bemiddelaar is overeengekomen dat de intermediair een rol speelt bij de actualisatie ontvangt de bemiddelaar van de aanbieder overzichten en signalen van klantsituaties die vragen om actualisatie. Aanbieder en bemiddelaar spannen zich dan ook in om afspraken te maken over de wederzijdse doorlopende uitwisseling van informatie. Bij de uitwisseling van informatie wordt gewaarborgd dat voldaan wordt aan de verplichtingen vanuit wet- en regelgeving die de privacy van de consument beschermen.

Voor zover passend bij de rol die de bemiddelaar speelt in het kader van actualisatie, en in aansluiting bij de verantwoordelijkheden die op de aanbieder rusten op basis van het Algemeen Reglement CKI en de relevante wettelijke bepalingen, wordt de bemiddelaar door de aanbieder voorzien van actuele CKI-informatie in die situaties waarbij actualisatie vereist is.

Als de bemiddelaar een rol speelt bij de actualisatie, legt de bemiddelaar het resultaat van de actualisatie (voor zover mogelijk) vast, en koppelt het resultaat van de actualisatie terug aan de aanbieder. De aanbieder legt het resultaat van de actualisatie vervolgens ook vast.

Er kan in het kader van actualisatie sprake zijn van de verplichting om stukken op te vragen bij de consument. Voor zover de bemiddelaar een belangrijke rol speelt bij de actualisatie, zullen de betreffende stukken in de regel worden opgevraagd door de bemiddelaar. De betreffende stukken worden in dat geval door de bemiddelaar ook verstrekt aan de aanbieder.

De aanbieder draagt zorg voor het faciliteren van de mogelijkheid om relevante informatie uit te wisselen met de bemiddelaar.

Als bij actualisatie door de bemiddelaar is vastgesteld dat het uitstaande kredietbedrag niet meer verstrekt zou kunnen worden, wordt de aanbieder geïnformeerd door de bemiddelaar. De bemiddelaar probeert vervolgens in samenspraak met de aanbieder een oplossing te creëren die in het belang is van de consument. De bemiddelaar legt de betreffende oplossing vervolgens vast en koppelt deze terug naar de aanbieder. De aanbieder legt de betreffende oplossing vervolgens ook vast. Voor zover relevant, wordt hierbij ook de instemming van de consument met de voorgelegde oplossing vastgelegd door aanbieder en bemiddelaar.

Voor zover geen standaardoplossingen beschikbaar zijn, koppelt de bemiddelaar dit terug aan de aanbieder. In dat geval neemt de aanbieder de behandeling over, en wordt door de aanbieder vastgesteld welke oplossing voor de Lock Up situatie wordt geboden. De aanbieder informeert vervolgens de bemiddelaar over de betreffende oplossing. Beide partijen leggen deze oplossing vast.

Verschuivingen in de situatie van de consument kunnen leiden tot de noodzaak van actualisatie. Life events zoals verhuizing, wijziging van huwelijkse staat en of gezinssituatie kunnen effect hebben op het Verantwoord Krediet Maximum (VKM) van de consument.

Aanbieder en bemiddelaar zorgen voor uitwisseling van informatie. Voor zover op basis van het beleid van de aanbieder, of op basis van het beleid van een bemiddelaar een actualisatie wordt voorgeschreven naar aanleiding van de genoemde life events, wordt hiervan wederzijds melding gemaakt. Aanbieders en bemiddelaars zullen veelal afspraken vastleggen over de wijze van behandeling van de betreffende wijzigingen.

Aanbieder en bemiddelaar realiseren vanuit hun eigen verantwoordelijkheden laagdrempelige mogelijkheden voor consumenten om wijzigingen kenbaar te maken. De consument dient hierbij te worden geïnformeerd over veilig en zorgvuldig gebruik van communicatiemiddelen.

Aanbieders en bemiddelaars spannen zich in om de wederzijdse verantwoordelijkheden t.a.v. actualisatieverplichtingen vast te leggen.

De aanbieder draagt zorg voor een toereikende controle van de gemaakte afspraken. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van steekproeven en/of audits.

Er worden consequenties verbonden aan het niet naleven van afspraken die door aanbieder en intermediair worden gemaakt in het kader van actualisatie-verplichtingen.

Mededinging

17. Mededinging

De VFN, de leden van de VFN en de geassocieerde leden van de VFN onthouden zich van gedragingen die een inbreuk vormen op het Nederlandse en Europese mededingingsrecht. Tevens onthouden zij zich van uitlatingen waardoor de indruk zou kunnen ontstaan dat de VFN betrokken is bij dergelijke gedragingen.

Toelichting

18. Toelichting op de VFN Gedragscode

De [toelichting bij de Gedragscode per 1 januari 2020](#), met uitzondering van artikel 4 en artikel 5, maakt integraal onderdeel uit van deze VFN Gedragscode en Leennormenmethodiek per 1 april 2021.

Dit document is als volgt ingedeeld:

- Eerst is de nieuwe leennormenmethodiek uitgewerkt
- Daarna is een document met veel gestelde vragen en een toelichting opgenomen

1. Algemeen

- De Gedragscode Consumptief Krediet biedt de minimum uitgangspunten voor verantwoorde kredietverlening. Kredietaanbieders blijven zelf verantwoordelijk voor verantwoorde kredietverlening. Kredietaanbieders kunnen altijd een ‘strenger’ beleid voeren;
- Kredietaanbieders dienen naast de Gedragscode de relevante wet- en regelgeving in acht te nemen;
- Het beoordelen van de persoonlijke en financiële situatie van de klant om de leenruimte van de klant te bepalen kan op verschillende manieren: handmatig, geautomatiseerd of deels handmatig en deels geautomatiseerd. Ongeacht de keuze van de manier van beoordelen van de leenruimte, moeten altijd de onderstaande uitgangspunten in beschouwing worden genomen;
- De door de consument verstrekte gegevens dient te worden geverifieerd vanaf een kredietlimiet van € 1.000.
- In de (nabije) toekomst zullen er meerdere vormen van brondata beschikbaar komen om de leenruimte te beoordelen. Te denken valt aan de mogelijkheden die PSD2, UWV of andere vormen bieden. Indien deze nieuwe vormen van brondata voldoen aan de minimale uitgangspunten, kunnen ze gebruikt worden in de bepaling van de leenruimte;
- In de bijlage is een uitgebreide toelichting van de berekening van de basis- en leennorm en een toelichting van de verschillende inkomens- en lastencomponenten te vinden.
- Samen met het Nibud en AFM worden nog sluitende definities van de verschillende normgroepen afgestemd.

1.1. Evaluatie en aanpassing

De leennormen worden jaarlijks opnieuw vastgesteld op basis van de (minimum)voorbeeldbegrotingen van het Nibud die in de eerste helft van elk jaar worden gepubliceerd. De nieuwe methodiek van kredietwaardigheidsstoetsing zal daarnaast periodiek geëvalueerd worden. De eerste evaluatie vindt eind 2021 plaats of eerder indien hier aanleiding voor is. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar de verschillende elementen in de basisnorm en leennorm. De VFN en NVB zullen de bevindingen uit deze evaluatie delen met de AFM.

De volgende zaken moeten jaarlijks (opnieuw) vastgesteld worden waarbij de NVB, VFN, Nibud en AFM betrokken zijn:

- Basisnorm (minimum begrotingen, bedragen sociale participatie, lokale lasten, bijkomende kosten eigen woningbezit);
- Modaal inkomen
- Minimum inkomen t.b.v. berekening inkomensafhankelijke opslag;
- Surplus voor autokosten;

- De bruto-netto berekeningen aanpassen aan de wijzigingen in het fiscale en het sociale zekerheidsstelsel;
- Forfaitaire pensioenpremie (gewogen gemiddelde van grootste pensioenfondsen en hoogste pensioenpremie);
- Forfaitaire berekening netto hypotheeklasten (hypotheekrente en -aftrek, stelsel inkomstenbelasting)
- Formules voor berekening van de toeslagen;

2. Basisnorm en Leennorm

Bij het vaststellen van de normbedragen, surplus, toeslagen en inkomensafhankelijke opslag wordt uitgegaan van het 100% netto inkomen ongeacht of de aanbieder een afslag hanteert.

2.1. Basisnorm

De basisnorm bestaat uit de volgende componenten:

- De minimaal onvermijdbare uitgaven uit de minimum begrotingen van het Nibud exclusief huur/hypotheek uit de minimum-voorbeeldbegroting;
- De basisbedragen voor sociale participatie;
- Een bedrag voor lokale lasten;
- Bijkomende kosten van eigenwoningbezit;
- Een risico opslag voor Alleenstaanden en Alleenstaanden met kinderen;
- Een leefruimte opslag als extra buffer.

Er wordt een basisnorm Huur en een basisnorm Koop vastgesteld. De basisnormen per huishoudcategorie staan in onderstaande tabel.

Tabel 2.1 Basisnorm voor consumptief krediet per 1 april 2021 (bedragen 2020)

	Alleenstaand	Alleenstaand met kinderen	Paar	Paar met kinderen
Huurders	1.071	1.732	1.562	2.030
Eigenwoningbezitters	1.181	1.842	1.673	2.140

2.2. Leennorm

De nieuwe leennorm wordt als volgt opgesteld:

$$\text{Leennorm} = \text{basisnorm} + \text{opslagpercentage} * (\text{inkomen} - \text{minimuminkomen})$$

De inkomensafhankelijke opslag is gebaseerd op de voorbeeldbegrotingen voor hogere inkomens waarbij uit wordt gegaan van het inkomen inclusief toeslagen en vakantiegeld. De inkomensafhankelijke opslag wordt afgetopt op een inkomen van anderhalf keer modaal (incl. vakantiegeld). Het minimuminkomen bedraagt in 2020 € 1523,-.

In onderstaande tabel zijn de leennorm en inkomensafhankelijke opslag opgenomen.

Tabel 2.2 Maximale leennorm voor consumptief krediet per 1 april 2021 (bedragen 2020)

	Alleenstaand	Alleenstaand met kinderen	Paar	Paar met kinderen
Opslagpercentage	15,0%	12,5%	12,5%	10,0%
Minimuminkomen	1.523	1.523	1.523	1.523
Leennorm huur				
Modaal	1.181	1.896	1.661	2.149
Vanaf 1,5x modaal	1.287	1.973	1.742	2.207
Leennorm koop (eigenwoningbezit)				
Modaal	1.291	2.007	1.772	2.259
Vanaf 1,5x modaal	1.397	2.083	1.853	2.317

Surplus voor de eigen woning en de auto

Verder wordt invulling gegeven aan de extra kosten die consumenten hebben bij het bezit van een auto en eigen woning door een bijtelling op de leennorm. Bij autobezit gaat het om een extra bedrag. Bij private lease om een bijtelling op de auto-lease kosten.

Bij het vaststellen of het surplus bedrag voor autokosten moet worden meegenomen moet worden uitgegaan van de situatie na verstrekking van de lening.

De auto-leasekosten worden berekend als (CKI geregistreerd bedrag /0,65) – tabelbedrag.

Tabel 2.3 Surplus op leennorm per 1 april 2021 (bedragen 2020)

	Alleenstaand	Alleenstaand met kinderen	Paar	Paar met kinderen
<u>Surplus eigenwoningbezit</u>				
Tot modaal	60	60	60	60
1x tot 1,5x modaal	73	73	73	73
Vanaf 1,5x modaal	85	85	85	85
<u>Surplus autobezit</u>				
Tot modaal	178	173	144	99
1x tot 1,5x modaal	162	152	134	91
Vanaf 1,5x modaal	130	116	116	83
<u>Tabelbedrag private lease</u>				
Tot modaal	59	64	93	138
1x tot 1,5x modaal	75	85	103	146
Vanaf 1,5x modaal	107	121	121	154

Ter referentie voor tabel 2.3 zijn hieronder de feitelijke bedragen voor netto modale inkomens (netto inkomen exclusief toeslagen) te vinden.

Tabel 2.4 Netto maandinkomens zonder toeslagen per 1 april 2021 (bedragen 2020)

	Alleenstaand	Alleenstaand met kinderen	Paar	Paar met kinderen
Modaal	2151	2151	2151	2151
1,5x modaal	2822	2822	2822	2822

3. Vaststellen van Inkomen

Het inkomen dat gebruikt wordt voor de berekening van de Maximale Toegestane Maandlast voor Kredietverstrekking, wordt gebaseerd op het netto inkomen (inclusief vakantietoeslag) van de consument vermeerderd met enkele toeslagen, alimentatie en bepaalde vermogenscomponenten.

3.1. Bronnen van inkomen

Het inkomen van de consument kan komen van de volgende bronnen:

- Inkomen uit arbeid;
- Inkomen uit AOW, Pensioen;
- Inkomen uit arbeidsongeschiktheidsuitkeringen voor zover bestendig. Hierbij wordt verwezen naar het tabel onder 3.6 (IVA mag voor 100% worden meegenomen; WGA/WAO kan op basis van explain meegenomen worden. Inkomen uit ziektewetuitkering kan op basis van explain meegenomen worden);
- Inkomen uit Nabestaandenpensioen enkel voor partners die dit van pensioenfonds ontvangen;
- Inkomen uit ANW-uitkering (indien uitkeringsduur gelijk is aan of langer is dan looptijd lening);
- WW Plus, indien uitkeringsduur gelijk is aan of langer is dan looptijd lening;
- Overige overheidsuitkeringen waarbij uitkeringsduur gelijk is aan of langer is dan looptijd lening.
- Inkomen uit bonussen wordt niet meegenomen als inkomen, tenzij via een 'explain' kan worden aangetoond dat er sprake is van een structurele bonus. Een manier om een 'explain' in te vullen is door vast te stellen of er in de afgelopen 12 maanden een bonusbedrag is bijgeschreven. De maand waarin de bijgeschreven bonus het laagste is, is bepalend voor het meenemen van de bonus bij het inkomen. Indien in de afgelopen 12 maanden er een maand bijzit zonder bonus, dan kan er dus geen bonus worden meegenomen. Een ander manier om de bestendigheid van bonussen vast te stellen is om een werkgeversverklaring conform NHG beleid op te vragen van de klant die het bedrag van de bonussen over het afgelopen jaar vaststelt. Aanbieders kunnen bij deze werkwijze maximaal 75% van het bedrag voor prestatiegerichte bonussen van de laatste 12 maanden meenemen. Ter verheldering; conform NHG beleid mogen zowel onregelmatigheidstoelagen, provisies en overwerk worden meegenomen mits deze structureel worden verdiend.

3.2. Van bruto naar netto inkomen

Bij de vertaling van het bruto inkomen naar netto inkomen wordt rekening gehouden met de volgende Inkomenscomponenten:

- -/- premies zoals WGA, Whk, WGA-hiaat, etc. (een limitatieve opsomming wordt nader uitgewerkt)
- fiscale bijtelling auto (+ bij bruto, -/- bij netto). Hierbij dient rekening te worden gehouden dat deze bijtelling loon in natura betreft waarover inkomstenbelasting wordt betaald en waar mogelijk een eigen bijdrage voor geldt.
- + 13^e maand.
- + structurele onregelmatigheidstoelage/ploegendienst. Het structurele karakter van deze inkomenscomponent dient via een 'explain' te worden aangetoond.
- -/- pensioenpremie: aanbieders gaan generiek (voor alle klanten) uit van de werkelijke pensioenpremie o.b.v. de salarisspecificatie. Als de werkelijke pensioenpremie niet aanwezig is, moet de forfaitaire pensioenpremie gebruikt worden om klanten zelf de ruimte te geven om pensioen op te bouwen. De forfaitaire pensioenpremie is 8,55% * (bruto inkomen per jaar – franchise (€ 13.533,-)) (Nibud berekening). Indien de aanbieder voor alle klanten van een forfaitaire pensioenpremie wil uitgaan, dan zal de hoogst geldende pensioenpremie moeten worden genomen (11,75% - Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn).
- Bij zelfstandigen mogen dezelfde toeslagen formules gebruikt worden als bij loondienst. Dat wil zeggen dat er eerst gecorrigeerd moet worden voor vakantiegeld en pensioenpremies alvorens de berekening van de overige toeslagen plaatsvindt. Daarna kan het vakantiegeld weer toegevoegd worden.
- Deze componenten zijn verwerkt in de bruto/netto tool.

3.3. Bruto loon, sociale verzekeringsloon en netto loon

- Voor het bepalen van het netto inkomen kan zowel het bruto loon als het sociale verzekeringsloon (SV loon) als startpunt genomen worden.
- Verstrekkers die het SV loon als startpunt wensen te gebruiken dienen ervoor te zorgen dat het loonbedrag voor de bepaling van het verantwoord kredietmaximum niet hoger is dan het loonbedrag die zou ontstaan wanneer het bruto loon als startpunt wordt genomen. De invulling hiervan moet verder uitgewerkt worden. De verschillende inkomenscomponenten zoals benoemd onder 3.2. moeten in acht worden genomen;
- Het SV loon is het loon waarover belastingen en sociale premies worden betaald. Het SV loon is het bruto loon plus vaste onderdelen van het loon: vakantiegeld, eindejaarsuitkering/dertiende maand, ploegentoeslag en bijtelling van een auto van de zaak tellen mee voor het sv-loon. Spaarloon en pensioenpremie tellen niet mee;
- Het SV loon kan van de loonstrook worden afgelezen of via het verzekeringsbericht van het UWV;
- In het SV loon wordt geen rekening gehouden met de eigen bijdrage van een leaseauto en eventuele vergoedingen. Deze zullen apart moeten worden uitgevraagd en in mindering worden gebracht op het netto salaris.
- Verstrekkers kunnen volstaan met het uitvragen van het SV loon mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- De verstrekker heeft een beleid en rekenmethodiek vastgelegd waardoor gewaarborgd is dat het gebruiken van het SV loon niet leidt tot een hoger loon dan uit gebruik van de salarisstrook zou volgen.
- De verstrekker heeft deze methodiek adequaat getoetst door toetsing van salarisstroken met de SV loon rekenmethodiek. Verstreker heeft deze toetsingsmethodiek (steekproefgrootte, duur) afgestemd met de toezichthouder. In een later stadium kunnen hier mogelijk branchebreed richtlijnen over worden vastgesteld.
- Verstreker toetst op regelmatige basis of haar rekenmethodiek nog valide is. Deze wijze van toetsing zal eveneens als hiervoor beschreven worden afgestemd.

Indien aan deze voorwaarden is voldaan kan de verstrekker afzien van het opvragen van salarisstroken.

3.4. Standaard salarisberekening

Bruto salaris loonstrook

Fiscale bijtelling auto minus evt. eigen bijdrage	(+)
Evt. 13 ^e maand	(+)
Evt. Eindejaarsuitkering	(+)
Evt. Pensioenpremie	(-)

SV-loon

Loonheffing (over saldo a t/m e)	(-)
Fiscale bijtelling auto minus evt. eigen bijdrage privé gebruik	(-)

Netto loon

Evt. eigen bijdrage leaseauto	(-)
-------------------------------	-----

Basis netto loon voor VKM

Let op!: bij deze standaardberekening gaan we uit van het netto loon exclusief vakantietoeslag, omdat de vakantietoeslag meegenomen wordt door middel van een standaardformule of toeslagentabel.

3.5. Extra inkomen naast netto inkomen

Het netto inkomen mag worden vermeerderd met diverse toeslagen. Hierin is bepaald dat deze worden berekend aan de hand van een specifieke formule. Het gaat hier dan om de volgende toeslagen.

- Vakantietoeslag
- Zorgtoeslag
- Kindgebonden budget
- Kinderbijslag

De vakantietoeslag formule is generiek voor alle type inkomens en is als volgt: $\text{Vakantietoeslag} = (\text{inkomen} / 0,95) * 0,05$. Een aanvullende bepaling hierin is dat deze formule alleen mag worden toegepast op inkomenstypes die daadwerkelijk ook een vakantiegeld opbouw kent.

De overige toeslagenformules zijn inkomenstype afhankelijk en zijn in 3 groepen verdeeld. Omdat ze gebaseerd zijn op huishouden niveau is er bij een combinatie van meerdere inkomenstype de stelregel dat de meest prudente formule wordt toegepast. Qua volgorde van meest prudent naar minst prudent betekend dit: uitkering, AOW en Overig.

Voor uitkeringsgerechtigden gelden de volgende formules voor de toeslagen:

Gezinssamenstelling	Zorgtoeslag	Kinderbijslag	Kindgebonden budget
Alleenstaand	$104 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280) \{ \text{minimaal } 0 \}$ {maximaal 104}	Geen	Geen
Alleenstaand met kinderen	$104 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280) \{ \text{minimaal } 0 \}$ {maximaal 104}	195	$469 - 0,13 * (\text{inkomen} - 1280) \{ \text{minimaal } 0 \}$ {maximaal 469}
Paar	$200 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280) \{ \text{minimaal } 0 \}$ {maximaal 200}	Geen	Geen
Paar met kinderen	$200 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280) \{ \text{minimaal } 0 \}$ {maximaal 200}	195	$203 - 0,13 * (\text{inkomen} - 2027) \{ \text{minimaal } 0 \}$ {maximaal 469}

Voor AOW gelden de volgende formules voor de toeslagen:

Gezinssamenstelling	Zorgtoeslag	Kinderbijslag	Kindgebonden budget
Alleenstaand	$104 - 0,19 * (\text{inkomen} - 1630) \{ \text{minimaal } 0 \}$ {maximaal 104}	Geen	Geen

Alleenstaand met kinderen	$104 - 0,19 * (\text{inkomen} - 1630) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 104 \}$	195	$469 - 0,13 * (\text{inkomen} - 1630) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 469 \}$
Paar	$200 - 0,16 * (\text{inkomen} - 1690) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 200 \}$	Geen	Geen
Paar met kinderen	$200 - 0,16 * (\text{inkomen} - 1690) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 200 \}$	195	$203 - 0,13 * (\text{inkomen} - 2880) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 469 \}$

Voor alle overige type inkomstenbronnen gelden de volgende formules voor de toeslagen:

Gezinssamenstelling	Zorgtoeslag	Kinderbijslag	Kindgebonden budget
Alleenstaand	$104 - 0,24 * (\text{inkomen} - 1560) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 104 \}$	Geen	Geen
Alleenstaand met kinderen	$104 - 0,24 * (\text{inkomen} - 1560) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 104 \}$	195	$469 - 0,14 * (\text{inkomen} - 1560) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 469 \}$
Paar	$200 - 0,25 * (\text{inkomen} - 1560) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 200 \}$	Geen	Geen
Paar met kinderen	$200 - 0,25 * (\text{inkomen} - 1560) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 200 \}$	195	$203 - 0,14 * (\text{inkomen} - 2320) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 203 \}$

Voor tweeverdieners (inkomen beide uit overige type inkomstenbronnen) mogen de volgende toeslagen gehanteerd worden:

Gezinssamenstelling	Zorgtoeslag	Kinderbijslag	Kindgebonden budget
Paar	$200 - 0,18 * (\text{inkomen} - 1620) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 200 \}$	Geen	Geen
Paar met kinderen	$200 - 0,18 * (\text{inkomen} - 1620) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 200 \}$	195	$203 - 0,11 * (\text{inkomen} - 2690) \{ \text{minimaal } 0 \} \{ \text{maximaal } 203 \}$

Het is de aanbieder toegestaan om ook de inkomensafhankelijke combinatiekorting toe te passen alleen wordt deze niet bepaald aan de hand van een door de VFN voorgeschreven formule. De inkomensafhankelijke combinatiekorting is van meer factoren afhankelijk dan het bruto inkomen en huishoudtype. Kredietaanbieders moeten vaststellen dat gedurende de looptijd van het krediet wordt voldaan aan alle voorwaarden om de inkomensafhankelijke combinatiekorting mee te mogen nemen bij het inkomen t.b.v. de inkomens- en lastentoetsing.

3.6. Bepaling van de bestendigheid van het inkomen

De bestendigheid van het inkomen wordt vastgesteld aan de hand van een loonstrook of rekeningoverzichten. Is het contract van meer tijdelijke aard dan worden meer eisen gesteld aan de vaststelling van de bestendigheid. Te denken valt aan: opvragen van meer loonstroken, meer rekeningoverzichten en/of aantonen van een arbeidscontract, of aan opvragen van een zgn. intentieverklaring.

De volgende tabel biedt uitgangspunten voor kredietverstrekkers om de bestendigheid van het inkomen van soorten arbeidscontracten te bepalen. Deze tabel kan echter niet iedere individuele klantsituatie ondervangen. Kredietverstrekkers dienen daarom ook te letten op hun eigen verantwoordelijkheid om te bepalen of het krediet past bij de inkomenssituatie van een klant.

Soort arbeidscontract/ inkomensbron	Omschrijving / aantonen bestendigheid	Budgettering
Onbepaalde tijd Fase C uitzendcontract	Eén loonstrook en bepalen dat er geen einddatum van het contract op staat of vaststellen bijschrijvingen salaris van afgelopen 12 maanden.	100%
Bepaalde tijd Fase B uitzendcontract	Eén loonstrook en vaststellen dat contract nog tenminste 6 maanden loopt. Dit kan worden vastgesteld aan de hand van einddatum contract op loonstrook of vaststellen bijschrijvingen salaris van afgelopen 12 maanden. Loopt het arbeidscontract korter dan 6 maanden, dan kan met een intentieverklaring bestendigheid worden aangetoond. Loopt het arbeidscontract korter dan 6 maanden én kan bestendigheid niet worden aangetoond met een intentieverklaring, dan dient een afslag te worden gehanteerd die recht doet aan de kans op een mogelijke inkomensterugval bij werkloosheid.	100% 100% <100%
Uitzendkrachten fase A Nul-uren contract / Seizoensarbeid	Minimaal 12 maandloonstroken bij fase A uitzendovereenkomst of vaststellen van bijschrijvingen salaris over de afgelopen 12 maanden.	<100%
ZZP/eenmanszaak	Kredietverstrekkers kunnen zelf invulling aan geven aan de wijze waarop zij dit type inkomen op verantwoorde wijze meenemen.	100%
Arbeidsongeschiktheids- uitkering	Via een explain. Inkomen uit het IVA mag wel voor 100% worden meegenomen.	<100% (Met uitzondering van IVA)

3.7. Verificatie van het inkomen

Het inkomen (vanuit arbeid) wordt aan de hand van een loonstrook vastgesteld of aan de hand van het SV loon via UWV. Andere inkomstenbronnen kunnen ook op andere wijzen worden vastgesteld. Uitkeringen kunnen worden vastgesteld aan de hand van uitkeringsspecificaties. Overheidstoelagen worden vastgesteld via Nibud formules.

In het geval van geautomatiseerde vaststelling van het inkomen en de bestendigheid hiervan, kan een modelmatige benadering van de bijschrijvingen op de betaalrekening gelden. Bij een modelmatige benadering van de bijschrijvingen dient de bewaarplicht die voortkomt uit art. 33 Bgfo in acht te worden genomen waarbij het herleidbaar moet zijn hoe het inkomen is vastgesteld.

4. Vaststellen van Lasten

De volgende lasten componenten maken **geen** onderdeel uit van de voorbeeldbegroting en dienen **apart** te worden vastgesteld en meegenomen te worden bij de bepaling van de totale lasten van een kredietaanvrager. Het gaat hierbij om structurele lasten. Zie punt 4.d.

4.1. Woonlasten

Woonlasten worden vastgesteld op basis van de werkelijke kosten, deze mogen forfaitair worden gecorrigeerd voor de hypotheekrenteaf trek.

Vanaf een hypothecaire bruto maandlast van €350 mag de volgende aftrek in mindering worden gebracht:

- 10% van de bruto maandlast bij inkomens tot 1,5 * modaal
- 15% van de bruto maandlast bij inkomens vanaf 1,5 * modaal

waarbij deze forfaitair gecorrigeerde woonlast ten minste €350 per maand dient te bedragen. Bij een bruto woonlast tot en met €350 wordt de werkelijke bruto last als woonlast gehanteerd ('bruto = netto'). Een aanbieder mag er ook voor kiezen om uit te gaan van de werkelijke hypotheekrenteaf trek, waarbij de grens van €350 zoals hierboven toegelicht, in acht genomen wordt.

4.1.1. Inwonende klanten

Bij het vaststellen van woonlasten van inwonende klanten, dient rekening te worden gehouden met de mogelijkheid dat de klant gedurende de looptijd niet langer inwonend zal zijn. De woonlasten voor een inwonende klant worden vastgesteld door 30% van het netto inkomen als woonlast mee te nemen met een maximum van €750.

In die gevallen waar het aannemelijk is dat de inwonende situatie bestendig is gedurende de looptijd van het krediet én de klant een leeftijd van 30 jaar heeft bereikt, dan zijn er twee opties voor vaststelling van de woonlasten waarbij geldt dat de strengste optie wordt meegenomen middels een explain:

- Eventueel opgegeven lasten (zoals kostgeld, kamerhuur); of
- 150% van de norm woonlast van het Nibud.

4.1.2. VVE (Vereniging van Eigenaren)

Deze woonlasten worden voldoende gedekt in de basisnorm voor huiseigenaren.

4.2. Autolasten

Verstrekkers dienen autokosten die voortkomen uit een private lease en/of privé gebruik van een zakelijke lease overeenkomst mee te nemen ten behoeve van de krediettoets.

Daarnaast dienen verstrekkers aan klanten te vragen of zij een auto bezitten. Als klanten aangeven dat zij een auto bezitten waarbij geen sprake is van een private lease auto of privé gebruik van een zakelijke lease auto, dan nemen verstrekkers eenmaal het surplusbedrag voor auto mee als kosten wat duidt op de kosten die ontstaan voor het eigen bezit van een auto. Als klanten aangeven dat zij een auto bezitten waarbij sprake is van een private en/of privé gebruik van een zakelijke lease auto, dan hoeft de verstrekker geen surplusbedrag te berekenen.

Zie tabel 2.3 op pagina 4 voor het surplusbedrag voor een auto.

In de gedragscode wordt daarnaast op diverse manieren omgegaan met de lasten die samenhangen met het hebben van een auto:

Leaseauto via werkgever	Fiscale bijtelling en eigen bijdrage worden meegenomen bij bepaling van het inkomen (zie 3.4)
Leaseauto via private lease (Operational Auto lease) met registratie CKI	Uit het BKR wordt het werkelijk maandbedrag (= contractbedrag / aantal maanden looptijd) meegenomen zoals omschreven onder 4.4.1.
Leaseauto via private lease (Operational Auto lease) zonder registratie CKI	Als de klant aangeeft dat hij een private leaseauto bezit en deze is niet geregistreerd bij het BKR dan wordt doorgevraagd naar een private lease overeenkomst, of het surplus voor eigen auto meegenomen. Zie tabel 2.3 op pagina 4.
Privébezit auto	Indien er geen leaseauto via de werkgever of een private leaseauto is, wordt voor de privéauto een surplus bovenop de leennorm genomen. Zie tabel 2.3 op pagina 4.

4.3. Kind en alimentatie gebonden lasten

4.3.1. Kinderopvangkosten

Kinderopvangkosten worden niet specifiek gebudgetteerd in de minimum- en voorbeeldbegrotingen van het Nibud. In de nieuwe leennorm methodiek worden kinderopvangkosten op de volgende wijze gebudgetteerd:

1. Kinderen die naar de (dag)opvang gaan zijn jonger dan kinderen in de voorbeeldbegroting die als basis dient voor de basisnorm (twee kinderen van 6 en 14 jaar). Met dit gegeven moet rekening worden gehouden in de leennorm methodiek. 'Oudere' kinderen brengen namelijk hogere kosten met zich mee dan jongere kinderen. Voor de kinderopvangkosten is er een vergelijking gemaakt tussen de gehanteerde voorbeeldbegroting in de basisnorm en een voorbeeldbegroting die uit gaat van kinderen in de leeftijd van 3 en 5 jaar. Hieruit blijkt dat voor een paar met kinderen in de leeftijd van 3 en 5 jaar, de maandelijkse kosten 212 euro lager uitvallen. Voor een alleenstaande met kinderen vallen de kosten 200 euro lager uit. Deze bedragen kunnen dus 'ingezet' worden ter (gedeeltelijke) financiering van opvangkosten.
2. Het saldo bedrag aan netto kinderopvangkosten, na verrekening van 212 euro /200 euro, komt als surplus bedrag bovenop de leennorm en telt dus mee in de inkomens- en lastentoetsing.

In formule:

Bruto kinderopvangkosten	
kinderopvangtoeslag	(-)
212 euro / 200 euro	(-)

Surplus kinderopvangkosten ¹	

De bruto kinderopvangkosten en kinderopvangtoeslagen worden uitgevraagd bij de klant en geverifieerd op het bankafschrift of via een uitdraai van de kinderopvang.

4.3.2. Kinderalimentatie

Indien er sprake is van kinderalimentatie, dan dient deze als werkelijk last te worden meegenomen in de inkomens- en lastentoetsing.

¹ Bij een negatief bedrag vindt er geen correctie plaats op de leennorm.

4.3.3. Partneralimentatie

Indien er sprake is van partneralimentatie dan dient deze als werkelijke last te worden meegenomen. Eventuele fiscale aftrekbaarheid mag op de bruto lasten in mindering worden gebracht waarbij rekening wordt gehouden met een aftrek van in principe maximaal 37,05%. Deze aftrekbaarheid wordt in 2023 namelijk afgebouwd naar 37,05% en consumptieve kredieten hebben over het algemeen een langere looptijd.

4.4. Overige Lasten

4.4.1. Auto-Leasekosten

Als er sprake is van private lease dan dienen aanbieders de werkelijke lasten mee te nemen als deze geregistreerd staan in het BKR. Aanbieders kunnen dit doen door het geregistreerde bedrag voor private lease bij het CKI, wat 65% (financieringslast) betreft van de totale last, te vermeerderen naar 100%. Vervolgens kunnen de onderstaande bedragen bij de desbetreffende klantcategorieën in mindering worden gebracht. Deze tabelbedragen zijn de kosten voor vervoer in de leennormen. Zie hiervoor tabel 2.3 op pagina 4.

Als verstrekkers geen private lease overeenkomst zien in het BKR en/of privé gebruik voor een zakelijke lease via de loonstrook, dan wordt doorgevraagd naar de private lease overeenkomst of (eenmaal) het surplus voor auto meegenomen. Zie hiervoor tabel 2.3 op pagina 4.

4.4.2. Duo-lening

Bij het vaststellen van de lasten dient er gekeken te worden of er sprake is van een structurele DUO-lening. Zo ja, dan dienen de werkelijke lasten meegenomen te worden. Structureel betekent dat aannemelijk is dat deze lasten langer dan 6 maanden zullen voortduren. Indien er sprake is van een door de klant opgegeven lening die nog niet wordt betaald, dan dient 0,45% of 0,75% (als de lening onder het oude leenstelsel valt van voor 1 juli 2015), van de hoofdsom als last te worden meegenomen².

Rekenvoorbeeld:

Een studieschuld van 10.000 euro uit 2019. Het maandbedrag is 100 euro.

Bij maandelijkse aflossing: Er dient € 100 als last gehanteerd te worden.

Als er niet wordt afgelost: € 45 (0,45% van 10.000 euro).

² Momenteel loopt er een onderzoek door het Nibud op verzoek van Ministerie van BZK of deze percentages aangepast kunnen worden i.v.m. gedaalde rentepercentages op DUO schulden. Mocht dit resulteren in aangepaste percentages, dan worden deze aangepaste percentages gehanteerd in de CK-gedragscode.

4.4.3. Onderhandse lening

Als blijkt dat sprake is van een structurele onderhandse lening, dan dienen de lasten als werkelijke last te worden meegenomen. Structureel betekent dat aannemelijk is dat deze lasten langer dan 6 maanden zullen voortduren.

Type krediet	Werkwijze
AK-Aflopend Krediet	Werkelijke lasten voor zowel korte als langere looptijden
RK-Doorlopend Krediet	Minimaal 2%
SR-Schuldregeling	Werkelijke last meenemen
OA-Operational Autolease	CKI geregistreerde last meenemen (65%)
RO-Overige Financiële Verplichting	Werkelijke last meenemen
HY-Hypothecair Krediet	Geen kostenbepaling deze zijn onderdeel van de woonlasten
RN-Restschuld Hypothecair Krediet met NHG	Werkelijke last
RH-Restschuld Hypothecair Krediet zonder NHG	Werkelijke last
HO-Hypothecair Krediet Overige Onroerend Goed	Werkelijke last
ZK-Zakelijk Krediet	Geen kostenbepaling deze is verrekend bij het bepalen van het inkomen van zakelijke klant *Wanneer de klant niet meer zelfstandig is de werkelijke last meenemen
ZO-Overige Financiële Verplichting	Geen kostenbepaling deze is verrekend bij het bepalen van het inkomen van zakelijke klant

4.4.4. Extra lasten (Restvraag)

De NVB en VFN gaan met AFM in gesprek over de invulling van een restvraag die aanbieders stellen met als doel om structurele hogere lasten van de klant in kaart te brengen t.b.v. het vaststellen van de kredietwaardigheidstoetsing.

4.5 Verificatie van de lasten

De lasten die worden uitgevraagd worden geverifieerd vanaf kredietlimieten van € 1.000. Deze verificatie dient te worden gebaseerd op bescheiden en/of informatie die op een voldoende objectieve wijze door de consument kenbaar gemaakte financiële situatie bevestigen

4.6 BKR geregistreerde leningen

In bovenstaande tabel staan de verschillende krediet types zoals geregistreerd bij het BKR. Hierin zijn tevens de nieuwe krediettypes meegenomen zoals deze per 1 februari 2020 in het CKI zijn geïntroduceerd.

5. Slotbepalingen

Hoogte van de maandtermijn

Voor nieuw af te sluiten Doorlopende Kredieten geldt dat de maandlast die wordt gehanteerd om de maximale kredietruimte van de consument te bepalen minimaal op 2% wordt gesteld. De kredietaanbieder kan doorlopende kredieten aanbieden die een maandelijkse termijn kennen die lager ligt dan 2%. Bij het bepalen van het maximaal af te sluiten krediet dient de kredietaanbieder voor doorlopende kredieten echter uit te gaan van een maandelijkse termijn van minimaal 2% van de krediet som. In de bovengenoemde situaties mag de werkelijke last niet hoger zijn dan de berekende aflossingscapaciteit conform de leennormenmethodiek. Ook voor Doorlopende Kredieten en Roodstanden op betaalrekeningen, die beschikbaar blijven voor de consument na het afsluiten van een nieuw Consumptief Krediet, wordt een maandlast gehanteerd die minimaal 2% van de krediet som bedraagt. De maximale kredietruimte voor een Doorlopend Krediet wordt bepaald door de aflossingscapaciteit te vermenigvuldigen met factor 50.

Voor nieuw af te sluiten Aflopende Kredieten kan de aanbieder bij het bepalen van de maximaal te verstrekken krediet som uitgaan van een fictieve maandlast van 2% van de krediet som. De kredietaanbieder kan ook uitgaan van de werkelijke maandlasten van het nieuw af te sluiten Aflopende Krediet. In beide situaties mag de werkelijke last niet hoger zijn dan de berekende aflossingscapaciteit conform de leennormenmethodiek. Indien een klant weloverwogen een keuze wil maken om een kortere looptijd te kiezen en daarmee een hogere werkelijke last aan te gaan dan de aflossingscapaciteit aangeeft, dan dient de aanbieder hiervoor aanvullende maatregelen te treffen. De aanbieder dient in ieder geval de klant erop te wijzen dat een hogere maandlast wordt aangegaan dan de maandlast die volgt uit de leennormenmethodiek. Daarnaast dienen aanbieders in hun beheerprocessen het voor deze klanten altijd mogelijk te maken om naar een langere looptijd met lagere maandlasten te gaan zoals berekend via de leennormenmethodiek waarbij het bestedingsdoel in acht wordt genomen.

Daar waar de aanbieder de werkelijke maandlasten van een nieuw af te sluiten Aflopend Krediet wenst te hanteren bij het bepalen van het maximaal te verstrekken krediet gelden twee aanvullende bepalingen. De te hanteren maandlast mag niet lager zijn dan 2% van de slottermijn, en de te hanteren maandlast mag niet lager zijn dan de werkelijke last van een vergelijkbaar Aflopend Krediet met een looptijd van 96 maanden.

FAQ en toelichting Leennormen – 05-02-2021

In dit document zijn enkele vragen over de leennormenmethodiek verder uitgewerkt ter verduidelijking. Er zal maandelijks, indien daar aanleiding voor is, een update plaatsvinden middels de maandelijksse ledencirculaire.

In de bijlage bij deze Lcir zijn voorbeeldberekeningen opgenomen. De voorbeeldberekeningen zijn een extra dienstverlening. Let op, de tekst in de Lcir en de FAQ/toelichting zijn leidend.

1. Algemeen

1.1 algemeen

Hoe om te gaan met leningen die door de nieuwe leennorm locked-up zijn?

In eerste instantie hoeven leningen die door de nieuwe leennorm als locked up gezien worden niet zo behandeld te worden, er is dus geen grootschalige herziening van de bestaande portefeuille noodzakelijk. Indien klanten op basis van life event triggers wel mogelijk locked up kunnen zijn, wordt bij de actualisatie van het doorlopend krediet wel gerekend met de nieuwe leennormen.

Hoe moet worden omgegaan met de mogelijkheid voor een vereenvoudigde uitvraag voor het verstrekken van kleinere kredieten onder de €1000,-?

Verstrekkers kunnen ervoor kiezen om bepaalde zaken niet uit te vragen, indien zij dit doen is de Verstrekker verplicht om de niet uitgevraagde kostenpost wel op een dusdanig prudente wijze mee te nemen dat het niet uitvragen niet kan leiden tot een hogere VKM dan indien deze kostenpost wel uitgevraagd zou worden. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan de mogelijkheid om standaard uit te gaan van een koophuis en dat bedrag mee te nemen in de norm zonder deze uit te vragen. Dit geldt ook voor kredieten boven de €1000,-.

Hoe moet worden omgegaan met de 96 maanden termijn?

Bij een nieuw af te sluiten Aflopend Krediet kan de kredietaanbieder bij het bepalen van het maximaal te verstrekken krediet uitgaan van de daadwerkelijke maandelijksse lasten van het betreffende krediet. Hierbij gelden echter twee aanvullende ondergrenzen. De te hanteren maandlast is niet lager dan de werkelijke last van een vergelijkbaar Aflopend Krediet met een looptijd van 96 maanden. Daarnaast is de te hanteren maandlast niet lager dan 2% van de slottermijn.

Wanneer valt een persoon onder welk gezinstype?

Bij het 'hebben' van kinderen is leeftijd bepalend. Kinderen die behoren tot het huishouden tot 18 jaar worden meegenomen als gezinstype met kinderen.

Hoe om te gaan met offertes die in maart worden afgegeven maar een geldigheidsduur hebben tot april?

De geldigheidsduur van offertes blijft gehandhaafd. Offertes die in april geaccordeerd worden maar in maart zijn verstrekt vallen onder de leennormenmethodiek die in maart gold. Hierbij geldt een maand overgangstermijn.

Worden parameters in de methodiek aangepast voor 2021?

Nee, de cijfers zoals die in de Lcir staan zijn vooralsnog leidend voor 2021.

6. Basisnorm en Leennorm

De algemene opmerking aan het begin van hoofdstuk 2 wil dus zeggen dat bij een afslag op het inkomen de volgende formule gehanteerd kan worden: netto-inkomen x (100% van het inkomen – afslagpercentage) + toeslagen op basis van 100% van het inkomen.

2.2 Leennorm

In de zin: ‘de inkomensafhankelijke opslag wordt afgetopt op een inkomen van 1,5x modaal (incl. toeslagen en vakantiegeld).’ In deze zin was toeslagen per abuis weggefallen.

Tabel 2.2: De lijn die de corresponderende leennorm bij modaal weergeeft voor zowel leennorm huur als koop is daar ingekomen om de vergelijking te kunnen maken.. Deze lijn heeft op zichzelf geen betekenis. De leennorm is afgetopt op 1,5x modaal.

Komen de in de ledencirculaire aangegeven surplus bovenop de max leennorm?

Ja, de surplus bedragen zijn bedragen voor specifieke kostenposten die bovenop de max leennorm berekend moeten worden. Dat wil zeggen dat de kosten voor surplus als uitgave gezien kunnen worden.

Wat moet het minimuminkomen zijn bij een gezamenlijk huishouden?

Het minimuminkomen zoals weergegeven is ook het minimuminkomen dat moet worden meegenomen bij een gezamenlijk huishouden.

7. Vaststellen van Inkomen

3.1 Bronnen van inkomen

Hoe om te gaan met inkomensbronnen die niet gespecificeerd zijn in de ledencirculaires?

Verstrekker dient overige inkomensbronnen zelf te beoordelen op basis van bestendigheid. Alle inkomstcomponenten die nog zouden passen binnen de regels van de methodiek moeten ten alle tijden voldoende bestendig zijn.

Mag een onkostenvergoeding (bijvoorbeeld reiskostenvergoeding) worden meegenomen?

Onkostenvergoedingen mogen niet worden meegenomen als inkomen.

Onder welke voorwaarden (bedrag en bewijslast) mogen toeslagen (zoals ploegentoeslag, onregelmatigheidstoeslag, persoonlijke toeslag, gevarentoeslag, weekendtoeslag etc.), overwerk en provisie worden meegenomen?

Indien de bestendigheid structureel kan worden aangetoond via een 'explain' . Hoe zo'n 'explain' moet worden ingevuld is niet nader uitgewerkt.

3.2 Standaard salarisberekening

Hoe moet worden omgegaan met pensioenen kan dus als volgt worden samengevat:

Geen pensioenopbouw (via werkgever): keuze:

8,55% of uitzoeken of de pensioenopbouw buiten werkgever om plaatsvindt in dat geval het werkelijke bedrag meenemen.

Premievrij pensioen: Geen pensioenpremie

Premie via werkgever: werkelijke last

Onbekend (niet uitgevraagd): 11,75%

In onderstaande tabel zijn de percentages weergegeven die corresponderen op 8,55% en 11,75% bij het bruto inkomen, gebaseerd op het netto-inkomen:

Inkomensbasis	Pensioenopbouw	Geen pensioenopbouw	Onbekend
Bruto inkomen	Werkelijke last	8,55%	11,75%
Netto inkomen	Werkelijke last	5,7%	7,9%

nb: Deze methode geldt ook bij uitkeringen. Bovendien moet door verstrekker worden vastgesteld welke situatie van toepassing is voor de klant, tenzij wordt uitgegaan van 11,75%.

Pensioen bij zelfstandigen: Ook bij zelfstandigen dient een reservering voor vakantiegeld en pensioenpremie gecorrigeerd te worden in de bruto-netto berekening

Hoe wordt het franchise bedrag bepaald?

Het franchisebedrag is aangeleverd door het Nibud en is een vast bedrag van gemiddeld €13.533. Deze kan jaarlijks wijzigen.

7.1. Bepaling van de bestendigheid van het inkomen

Welke explain is voldoende om een WGA/WAO uitkering mee te nemen?

Het is aan de verstrekker hier invulling aan te geven.

Voor de duidelijkheid heeft de werkgroep de toeslagen formules gedestilleerd uit het Nibud Document, deze tekst is hieronder opgenomen:

Het netto inkomen mag worden vermeerderd met diverse toeslagen. Hierin is bepaald dat deze worden berekend aan de hand van een specifieke formule. Het gaat hier dan om de volgende toeslagen.

- Vakantietoeslag
- Zorgtoeslag
- Kindgebonden budget
- Kinderbijslag

De vakantietoeslag formule is generiek voor alle type inkomens waarover vakantiegeld wordt opgebouwd en is als volgt: $\text{Vakantietoeslag} = (\text{inkomen} / 0,95) * 0,05$. Een aanvullende bepaling hierin is dat deze formule alleen mag worden toegepast op inkomenstypes die daadwerkelijk ook een vakantiegeld opbouw kent.

De overige toeslagenformules zijn inkomenstype afhankelijk en zijn in 3 groepen verdeeld, deze zijn gebaseerd op het kostwinnersmodel. Omdat ze gebaseerd zijn op huishouden niveau is er bij een combinatie van meerdere inkomenstype de stelregel dat de meest prudente formule wordt toegepast. Qua volgorde van meest prudent naar minst prudent betekend dit: uitkering, AOW en Overig.

Voor uitkeringsgerechtigden gelden de volgende formules voor de toeslagen:

Gezinssamenstelling	Zorgtoeslag	Kinderbijslag	Kindgebonden budget
Alleenstaand	$104 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280)$ { minimaal 0 } {maximaal 104}	Geen	Geen
Alleenstaand met kinderen	$104 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280)$ { minimaal 0 } {maximaal 104}	195	$469 - 0,13 * (\text{inkomen} - 1280)$ { minimaal 0 } {maximaal 469}
Paar	$200 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280)$ { minimaal 0 } {maximaal 200}	Geen	Geen
Paar met kinderen	$200 - 0,26 * (\text{inkomen} - 1280)$ { minimaal 0 } {maximaal 200}	195	$203 - 0,13 * (\text{inkomen} - 2027)$ { minimaal 0 } {maximaal 203}

Voor AOW gelden de volgende formules voor de toeslagen:

Gezinssamenstelling	Zorgtoeslag	Kinderbijslag	Kindgebonden budget
Alleenstaand	$104 - 0,19 * (\text{inkomen} - 1630)$ { minimaal 0 } {maximaal 104}	Geen	Geen
Alleenstaand met kinderen	$104 - 0,19 * (\text{inkomen} - 1630)$ { minimaal 0 } {maximaal 104}	195	$469 - 0,13 * (\text{inkomen} - 1630)$ { minimaal 0 } {maximaal 469}
Paar	$200 - 0,16 * (\text{inkomen} - 1690)$ { minimaal 0 } {maximaal 200}	Geen	Geen
Paar met kinderen	$200 - 0,16 * (\text{inkomen} - 1690)$ { minimaal 0 } {maximaal 200}	195	$203 - 0,13 * (\text{inkomen} - 2880)$ { minimaal 0 } {maximaal 203}

Voor alle overige type inkomstenbronnen gelden de volgende formules voor de toeslagen:

Gezinssamenstelling	Zorgtoeslag	Kinderbijslag	Kindgebonden budget
Alleenstaand	$104 - 0,24 * (\text{inkomen} - 1560)$ { minimaal 0 } {maximaal 104}	Geen	Geen
Alleenstaand met kinderen	$104 - 0,24 * (\text{inkomen} - 1560)$ { minimaal 0 } {maximaal 104}	195	$469 - 0,14 * (\text{inkomen} - 1560)$ { minimaal 0 } {maximaal 469}
Paar	$200 - 0,25 * (\text{inkomen} - 1560)$ { minimaal 0 } {maximaal 200}	Geen	Geen
Paar met kinderen	$200 - 0,25 * (\text{inkomen} - 1560)$ { minimaal 0 } {maximaal 200}	195	$203 - 0,14 * (\text{inkomen} - 2320)$ { minimaal 0 } {maximaal 203}

Het is de verstrekker toegestaan om ook de inkomensafhankelijke combinatiekorting toe te passen alleen wordt deze niet bepaald aan de hand van een door de VFN voorgeschreven formule. De inkomensafhankelijke combinatiekorting is van meer factoren afhankelijk dan het bruto inkomen en huishoudtype. Verstrekkers moeten vaststellen dat gedurende de looptijd van het krediet wordt

voldaan aan alle voorwaarden om de inkomensafhankelijke combinatiekorting mee te mogen nemen bij het inkomen t.b.v. de inkomens- en lastentoetsing.

8. Vaststellen van Lasten

8.1. Woonlasten:

Ter verduidelijking: Indien er sprake is van huur mag een eventuele huurtoeslag in mindering worden gebracht mits deze aangetoond kan worden, servicekosten dienen bij een huurcontract meegenomen te worden als last.

4.1.2 Inwonende klanten

De norm woonlast bedraagt €233,-

4.2.2 Autolasten

Hoe moet worden omgegaan met een zakelijke lease auto die niet privé gereden wordt waarbij consument wel een privé auto bezit?

In dit geval moet het surplus voor een privé auto worden meegenomen in de berekening. Als er ook nog sprake is van een eigen bijdrage voor de zakelijke lease auto moet deze ook worden meegenomen.

Wat als aanvrager geen auto heeft maar partner wel en lening wordt gezamenlijk aangevraagd?

In dit geval moet het surplus of de kosten voor lease worden meegenomen van de auto van de partner.

Hoe moeten de lasten van private lease berekend worden?

De in het BKR weergegeven lasten bedragen 65%, dit moet worden omgerekend naar 100%. Van deze 100% mogen de in de leennormenmethodiek aangegeven tabelbedragen worden afgetrokken.

Mag in het geval van meerdere private lease contracten het tabelbedrag meerdere keren in mindering worden gebracht op de private lease overeenkomst?

Ja

Hoe moet worden omgegaan met klanten die meerdere auto's hebben?

Indien er sprake is van private lease die niet geregistreerd is bij BKR of er is sprake van een privé auto EN er is geen sprake van privé gebruik van een zakelijke leaseauto of geregistreeerde private lease, dan wordt er maximaal één keer het surplus voor autokosten meegenomen.

Als de klant aangeeft dat hij een private leaseauto bezit en deze is niet geregistreerd bij het BKR dan wordt doorgevraagd naar een private lease overeenkomst, of het surplus voor eigen auto meegenomen.

Voor deze en overige gevallen zijn in onderstaande tabel alle mogelijke situaties samengevat ter verheldering:

ID	Invoer				Uitkomst		
	Prive lease BKR geregistreerd	Prive lease niet BKR geregistreerd	Prive gebruik zakelijke lease	Prive auto	Surplus toepassen?	Meenemen BKR OA lasten (nieuwe berekening) in totale lasten lopende leningen	Bijstelling corrigeren inkomen
1	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
2	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
3	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
4	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
5	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
6	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
7	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
8	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja	Nee
9	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja
10	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja
11	Nee	Ja	Nee	Ja	Ja*	Nee	Nee
12	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja
13	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja*	Nee	Nee
14	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja
15	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
16	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee

*) In de situaties met ID 11 & 13 zou geen surplus toegepast hoeven worden als men uitgaat van de werkelijke lasten bij prive lease niet BKR geregistreerd.

Hoe om te gaan met situatie na/voor denk aan contract afsluiten voor auto?

Bij het vaststellen of het surplus bedrag voor autokosten moet worden uitgegaan van de situatie na verstrekking van de lening. Dat heeft de volgende drie consequenties:

- Als het leendoel auto is en de consument heeft nog geen auto dient het surplus meegenomen te worden.
- Bij het verstrekken van een private lease hoeft het surplus van een privé auto niet meegenomen te worden als de werkelijke last wordt meegenomen
- Bij het bepalen van de financieringsruimte door een privatelease verstrekker mag het tabelbedrag in mindering worden gebracht op het totale bedrag van de overeenkomst.